

men ogsaa de Ejendomme, hvis Værdi er mellem 8,000 og 10,000 Kr., saa Staten tjener Penge ved disse Foranstaltninger, der foretages, uden at man løber den allermindste Risiko. Det, det drejer sig om ved Afstemningen, er altsaa, om vi skal overlade en Klasse af Ejendomme til en Kreditforening i Herning, som saare godt kan eksistere foruden, eller om vi skal lade det Skel være slettet, som er blevet slettet, og som ikke gerne skulde trækkes paa ny. Jeg vil paa det mest indtrængende anbefale ærede Medlemmer at stemme imod dette Ændringsforslag og vedtage Lovforslaget med den Ændring, der er foreslaaet af den højtærede Minister.

Det ærede Medlem fra Herning oplyste, at han havde hørt to af Udvalgets Medlemmer tale sammen om, at Udvalget intet afsluttende Møde havde holdt. Det bliver nu endelig Formandens Sag at give Oplysninger i den Retning. Jeg ved ikke bedre, end at Udvalget fuldt ud har afsluttet Møderne, og det var rart at faa frem, hvem der er kommet til Torvs med saadanne Historier, som sikkert ikke har det allerfjerneste paa sig.

Formanden: Jeg tror, det vil være mere praktisk at holde disse „Historier“, som det ærede Medlem siger, ude fra denne Forhandling.

Johannes Pedersen: Jeg skal indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger. Naar et Ændringsforslag er forkastet ved anden Behandling, plejer det jo som Regel ikke at føres frem igen af Forslagsstilleren til tredje Behandling, saaledes som det er sket her. Det bliver nu ærede Medlemmers egen Sag at tage Stilling til Ændringsforslaget paa ny. Man hører jo, at den højtærede Minister for offentlige Arbejder har udtalt paa Indenrigsministerens Vegne, at Indenrigsministeren henholder sig til sine Udtalelser ved Sagens anden Behandling; man kender altsaa den højtærede Indenrigsministers Stilling til Ændringsforslaget. Naar det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 5te Valgkreds (R. Nielsen) taler om Grundtanken for Oprettelsen af de tvende Husmandskreditforeninger, kan han have Ret i, at man oprindeligt tog Sigte paa Husmændene med Jord. Men hvad blev Resultatet af Forhandlingerne ved Lovforslagets endelige Vedtagelse? Det blev, at man ikke alene holdt sig til Husmænd med Jord, da der ved Siden af dem stod en Klasse under samme økonomiske Forhold, som det var urigtigt at unddrage

et Sted at søge Laan. Den daværende Indenrigsminister hævdede bestemt i Tinget, at han ønskede denne Lov, men saaledes, at Husmændene uden Jord, Arbejdsmand, Smaaahaandværkere og lign. blev taget med under Loven, og de kom ogsaa med. Derfor har man ikke Lov til at sige, at Loven er vedtaget udelukkende med det Formaal at hjælpe Husmændene med Jord; det er ikke Tilfældet. Dette var Stifternes Tanke, men de blev nødte til at gaa bort fra den, fordi en anden Klasse af Husmænd og lige stillede ogsaa trængte til et saadant Laaninstitut. Jeg tror endogsaa, den daværende Indenrigsminister saa bestemt forlangte dem medtaget, at han overfor Tingets Medlemmer sagde: Jeg ønsker denne Lov, og jeg ønsker denne Klasse af Samfundsborgere taget med under Loven, og det er jeg i Stand til at sætte mit Mandat som Minister ind paa. Omtrent saaledes har Stifteren af Kreditforeningen udtalt sig til mig, og jeg tror sikkert, han har talt sandt. Naar da det ærede Medlem fra Herning igen har stillet sit Ændringsforslag, vil jeg kun sige: Lad os blive fri for at faa dette Skel. Fordelene for dem, der søger Laan i Husmandskreditforeningen i Ejendomme paa 10—12,000 Kr.s Værdi, bestaar jo dog kun i, at de faar en Pantebogsattest til nedsat Betaling. En Pantebogsattest koster i Almindelighed 3 Kr. 50 Øre, men i Husmandskreditforeningerne faar man den for 1 Kr., og saa gives der somme Tider 4—5 Øre for Papiret. Det er egentlig alle de Fordele, man opnaar. Ved det ærede Medlems Ændringsforslag skabes der blot et Monopol for Kreditforeningen i Herning, og hvorfor skal denne Klasse af Ejendomme absolut forbeholdes en bestemt Kreditforening? Lad os blive fri for dette Skel, og lad os faa Lovforslaget vedtaget i den Skikkelse, hvori det er vedtaget ved anden Behandling.

Schovelin: Det forekommer mig, at denne Sag blev drøftet saa udførligt ved Lovforslagets anden Behandling, at der ikke er stor Anledning til nu at komme dybt ind derpaa. Jeg vil derfor nøjes med ganske faa Bemærkninger. Den første skal være den, at jeg ikke finder det rigtigt at fremstille denne Sag saaledes, som om det udelukkende drejede sig om Herning Kreditforening kontra Husmandskreditforeningerne. Ogsaa for Østifternes Vedkommende rejser sig Spørgsmaalet om, hvorvidt en Række Ejendomme, som ligger udenfor de oprindelige Loves oprindelige Forudsætninger, skal kunne van-